

[Brusvang.]

onsforhandlingerne. Men jeg synes, der kan være anledning til lige at erindre sig, når man tænker tilbage på de faser og de forhandlingspositioner, vi har oplevet på sikkerhedskonferencerne, at ved disse konferencer, uanset at vi ser positivt på selve konferencerne, uanset at vi hilser det med glæde, at der notorisk er sket fremskridt, er det virkelig dokumenteret, at der er en realitet i øst-vest-konfrontationen. Det er for mig at se fremgået med al ønskelig tydelighed, hvad det er for lande, der vil bevare status quo, og hvad det er for lande, der reelt ønsker at nå frem til afspænding og samarbejde.

Udviklingen omkring Cypren, Grækenland-Tyrkiet-konflikten, har naturligvis også bekymret os. Vi har bemærket udviklingen i Portugal, som er blevet hilset velkommen fra mange sider, men som jo altså også har vist nogle tendenser på det sidste, som kan give anledning til nogen uro. Når jeg nævner det i denne sammenhæng, så er det, fordi vi nok drager i hvert fald en anden konklusion heraf end de fleste andre. Vi ser naturligvis den omstændighed, at der er en sådan uro, at der undertiden er tale om direkte våbenanvendelse i europæiske lande, som et faremoment også for den del af Europa, vi selv hører til. Men netop derfor drager vi den konklusion, at NATO-medlemskabet og sammenholdet inden for NATO bliver så meget desto mere nødvendigt, når man ser på de begivenheder, der udspiller sig i de nævnte lande.

Må jeg dernæst vende mig til det europæiske politiske samarbejde imellem de ni uden for institutionerne, et samarbejde, som jo har mange navne — kært barn har som bekendt mange navne. Man kalder det for Davignon-samarbejdet, samarbejdet i Lux-regie, og der er vist også andre betegnelser. Det karakteristiske er, som også udenrigsministeren fremhævede, at det er et samarbejde, som har udviklet sig uden et egentligt traktatligt grundlag. Der er ikke afstemningsregler, der er frie konsultationer. Det har udviklet sig, fordi der er et behov for disse politiske konsultationer, og det har udviklet sig ganske pragmatisk.

Jeg vil gerne hertil føje centrum-demokraternes vurdering. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi vurderer Romtraktaten

og det økonomiske samarbejde, der er bygget op på denne traktat, som værdifuldt. Men jeg vil godt tilføje, at det samarbejde, som har udviklet sig siden 1970 på grundlag af Davignon-rapporten, og som er blevet udviklet sådan som af udenrigsministeren beskrevet, måske på længere sigt bliver langt mere værdifuldt og betydningfuldt for Danmark end de fordele, som vi i øjeblikket har af det økonomiske samarbejde imellem de ni lande.

Jeg mener også, at det samarbejde, der finder sted blandt de ni, dette europæiske politiske samarbejde, skal ses i en fornuftig sammenhæng med vore atlantiske forpligtelser. Jeg mener nemlig, at Europa kun har en reel politisk betydning for De Forenede Stater, hvis der er tale om et Europa, der kan samarbejde. Vi har så ofte snakket om troværdighed i den atlantiske alliance, og så har det som regel været således, at vi, når vi taler om troværdighed, tænkte på, om den partner, der var på den anden side af Atlanterhavet, var troværdig. Men der er jo altså også en anden side af dette troværdigheds-spørgsmål, og det er: i hvilket omfang er Europa troværdigt? Og dér mener jeg, at først når dette samarbejde er videreudviklet og fortsat er en realitet, så har Europa den troværdighed, som er så fornøden, for at den atlantiske alliance skal have sin rette mening.

Det samarbejde, der har udviklet sig på grundlag af Davignon-rapporten, er også historisk interessant, synes jeg. Umiddelbart efter anden verdenskrig meldte sig jo behovet for at få en koordination i Europa af udenrigspolitiske synspunkter, og den drøm, man havde herom, søgte man i første omgang at virkeliggøre ved i 1948-49 at lave det, som hedder Europarådet, som har 2 afdelinger, et ministerudvalg og en parlamentarisk, rådgivende forsamling.

Det var vel egentlig tanken og drømmen, da denne organisation blev skabt, at her skulle man have en stående udenrigsministerkonference, hvor der skulle finde en koordination sted mellem de mange lande, som er med i Europarådet, og hvor man kunne nå frem til fælles holdninger. Men vi ved jo alle sammen, at det gik anderledes. Det gik jo således, at det, der kom til at betyde noget for Europarådet i stedet for det praktiske samarbejde om udfærdigelse af konven-